

Risiko for brystkræft når man bruger hormonspiral?

Et dansk studie, også kaldet *JAMA 2024* studiet, fik stor medieomtale i 2024. Det handlede om hormonspiral og risiko for brystkræft, og gav anledning til stor bekymring. Der var tale om et epidemiologisk studie, og hvad er det lige, det betyder?

Lad os starte med konklusionen på *JAMA 2024* fra Gynækologernes selskab

Budskabet i medierne var unuanceret og den journalistiske formidling kritisabel. I alt 10-11 ud af 100 kvinder UDEN hormonbehandling får brystkræft. Selv hvis risikoen for brystkræft er lettere øget ved brug af hormonspiral, påvirkes kvinders livstidsrisiko ubetydeligt, dvs. risikoen er i alt er øget med op til **0,7%**.

JAMA 2024 studiet ændrer derfor ikke ved den samlede balance mellem fordele og bivirkninger ved brug af hormonspiral. Det er vigtigt, at den lille øgede risiko brystkræft risiko holdes op imod andre studier, som har vist, at brug af hormonspiral giver ca. 40% nedsat risiko for kræft i æggestokkene, 50-75% nedsat risiko for kræft i livmoderen, og 40-45% nedsat risiko for livmoderhalskræft. Nedenunder ses tabel, der beskriver korrekt formidlet statistik og risiko for brystkræft ved brug af hormonspiral.

Brug af hormonspiral	Livstidsrisiko for brystkræft
Ingen brug af hormonal antikonception	11,0% (95% CI)
Brug af høj dosis hormonspiral 0-5 år	11,14% (11,1-11,2%)
Brug af høj dosis hormonspiral >5-10 år	11,3% (11,1-11,5%)
Brug af høj dosis hormonspiral >10-15 år	11,7% (11,2-12,7%)

Venligst udlånt af professor, dr.med. Øjvind Lidegaard

Når forskere og journalister skal formidle budskaber

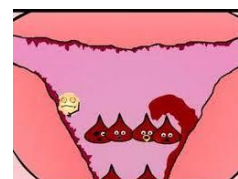
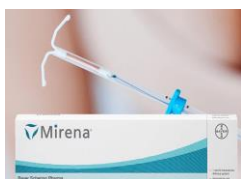
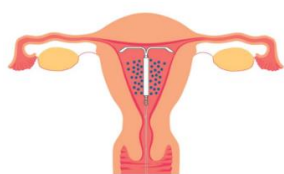
Budskabet fra journalisterne var uheldigt formuleret, og kunne let misforstås. En del af medierne, som dækkede historien, skrev fejlagtigt, at en kvinde har 40% procent øget risiko for brystkræft, hvis hun har en hormonspiral. Dette er altså IKKE korrekt.

Hvad er et epidemiologisk studie?

Et epidemiologiske studie viser noget, der hedder en *relativ* risiko. Det er den risiko, der i medierne oplyser på 40% for brystkræft ved brug af hormonspiral fra *JAMA 2024* studiet. En relativ risiko er et forholdstal, der angiver hvor meget større sandsynlighed, der er for en hændelse i en gruppe personer ift. en anden gruppe personer. De to grupper af kvinder skal derfor matche på f.eks. alder, antal børn, vægt, rygning, alkohol med mere. Det gør de IKKE i studiet.

Det omtalte *JAMA 2024* studie viste reelt 14 flere brystkræfttilfælde på 10.000 kvinder i spiralgruppen. Kvinderne blev sammenlignet med en gruppe på 10.000 kvinder uden spiral, men undersøgelsen tog ikke højde for rygning, alkohol, mm. Det betyder, at det slet ikke er sikkert, at studiet viser noget som helst. Husk relativ risiko er IKKE det samme som en klinisk risiko. Det er den risiko, patienten rent faktisk har.

SÅ..da medierne bragte *JAMA 2024* historien om, at kvinder har 40% øget risiko for brystkræft ved hormonspiral, burde de have skrevet øget risiko på 0,14%. Der findes 2 høj dosis hormonspiraler, Mirena og Levosert. Kyleena og Jaydess er lavdosis spiraler:

Speciallæge, PhD i Gyn/Obs, Charlotte Floridon, Klinik for Overgangsalder. Oprettet januar 2025. Læs mere på:

<https://www.dsog.dk/wp/dsog/hormonspiral-og-risiko-for-brystkrft-udtalelse-fra-dsog>

<https://static1.squarespace.com/static/5467abcce4b056d72594db79/t/672be00a52c17b359fb11cf7/1730928651339/24-11-01+Hormonspiraler+og+brystkr%C3%A6ft.pdf>